

CAPITOLUL XI SERVICIILE SOCIALE

Sistemul de servicii sociale reprezinta componenta activa a sistemului de asistenta sociala avand cel mai important rol in promovarea incluziunii sociale a persoanelor aflate in dificultate. Crearea unui sistem de servicii sociale de calitate si adaptate nevoilor reale ale populatiei trebuie sa constituie o permanenta preocupare care sa aiba drept rezultat solutionarea mai rapida si mai eficienta a situatiilor de risc social.

Schimbarile demografice si sociale au implicatii majore asupra sistemelor de servicii sociale. Cele mai mari consecinte sunt datorate reducerii ratei natalitatii si fenomenului accentuat de imbatranire a populatiei. In aceste conditii, se inregistreaza o crestere a presiunii populatiei varstnice asupra populatiei adulte - potential active, implicit asupra unor importante sisteme din societate (sanatate, asistenta sociala) cu implicatii pentru politica economica si sociala.

Ca produs al subdezvoltarii, saracia reprezinta pentru Romania principalul obstacol in calea alinierii la standardele europene. Reducerea saraciei a figurat pe agenda tuturor guvernelor post-decembriste ale Romaniei, insa lipsa unui suport economic solid nu a permis sustinerea unor masuri concrete si coerente de combatere a fenomenelor sociale negative.

Saracia este asociata atat cu indivizii, cat si cu anumite comunitati. Comunitatile afectate sunt in special cele monoindustriale a caror activitate economica predominanta este in declin. Zonele rurale nu au fost „uitate” de plaga saraciei, cea mai inalta gravitate a fenomenului fiind atinsa in comunitatile de rromi, unde s-a instalat rapid saracia cronica, somajul, nivelul redus de educatie, starea proasta de sanatate.

Este nevoie, de asemenea, de semnalat distributia teritoriala inegala a saraciei. Regiunea Nord-Est ramane cea mai saraca, la fel ca în anii anteriori. Urmeaza regiunile sudice (Sud-Est, Sud-Vest, Sud). Pauperizarea are un impact profund asupra starii de sanatate a populatiei.

Tab. 11.1. Dinamica ratei saraciei pe regiuni

	1995	2003	2004	2004 versus 1995 (%)	2004 versus 2003 (%)
Nord-Est	37,5	35,4	25,9	-30,9	-26,8
Sud-Est	26,3	29,2	23,9	-9,1	-18,1
Sud	27,6	29,9	19,8	-28,4	--33,8
Sud-Vest	28,5	32,1	22,7	-20,1	-29,2
Vest	17,9	18,1	11,5	-35,8	-36,6
Nord-Vest	22,2	17,7	14,8	-33,4	-16,5
Centru	23,9	20,3	17,0	-28,9	16,6
Bucuresti	10,2	8,1	6,1	-40,6	-25,2

Sursa: CAPSIS, 2005

Combaterea acestor fenomene negative face necesara adoptarea unor masuri de asigurare a accesului la servicii de educatie, a accesului la servicii de sanatate in special a categoriilor vulnerabile din punct de vedere socio-economic si expuse riscului de excluziune sociala.

11.1. Accesul la educatie

Efectele tranzitiei, vizibile mai ales la nivel economic, si-au pus amprenta si asupra sistemului educational. Calitatea educatiei si a reformei educationale sunt afectate de infrastructura insuficienta, de motivatia personalului (salarii foarte mici) si de situatia materiala slaba a populatiei. O prima consecinta a acestor situatii se reflecta in scaderea continua a numarului populatiei scolare. Datele disponibile la nivelul anului 2004/2005 indica o scadere a populatiei scolare, cu 3,39% fata de anul scolar 2000/2001. Cea mai importanta scadere este cea a numarului de elevi inscrisi in invatamantul primar si gimnazial cu 11,24% si respectiv 22,3% in perioada mentionata. In cazul invatamantului liceal si al invatamantului profesional se inregistreaza cresteri ale populatiei scolare cu 10% si respectiv 20%; in ceea ce priveste invatamantul universitar , numarul de studenti a crescut in perioada de referinta cu aproximativ 20%.

Tab. 11.2. Populatie scolară

	2000/2001	2001/2002	2002/2003	2003/2004	2004/2005	Modificare 2004/2005 fata de 2000/2001
Invatamant prescolar	67392	67788	69518	70907	71442	5,66%
Invatamant primar	117580	111454	108156	109237	104356	-11,24%
Invatamant gimnazial	135992	134140	127776	120182	112910	-17%
Invatamant liceal	77649	79649	82663	84294	85451	10%
Invatamant profesional	23312	25979	27496	27239	27957	20%
Invatamant postliceal	9037	8090	7577	6568	5857	-35,18%
Invatamant universitar	35397	42961	41192	42201	43819	19,21%
Total	468564	471911	465949	461816	452674	-3,39%

Sursa: Institutul National de Statistica, Statistica Teritoriala, 2006

Prognozele realizate pana in prezent arata ca populatia de varsta scolară va inregistra o reducere de aproximativ 20% in intervalul 2005-2013.

Tab.11.3. Prognoza demografica pe regiuni si nivele de educatie, 2013 fata de 2005 (%)

Prognoza demografica	Nord-Est	Sud-Est	Sud	Sud-Vest	Vest	Nord-Vest	Centru	Total
Populatia scolara in invatamantul preuniversitar	-16,2	-20,4	-19,7	-20	-18,9	-19,8	-19,6	-19,1
Populatia scolara in invatamantul primar si gimnazial	-16,5	-20,4	-19,6	-20	-18,9	-19,7	-19,6	-19,1
Populatia scolara in invatamantul liceal	-15,5	-20,3	-19,8	-19,9	-19,1	-19,9	-19,9	-19,2
Populatia scolara in invatamantul IPT	-15,6	-20,6	-19,8	-19,9	-19	-20,1	-19,8	-19,1

Sursa: Institutul National de Statistica, Prognoza demografica la orizontul anului 2025

Daca in anul scolar 1990/1991 populatia scolara in Oltenia era de 519.128, in anul 2004/2005 populatia din invatamantul de toate gradele era de 452.674, ceea ce reprezinta aproximativ 19,53 % din totalul populatiei regiunii. In ceea ce priveste numarul celor cuprinsi intr-o forma de invatamant, Regiunea SV Oltenia se situeaza pe penultimul loc, înaintea Regiunii Vest, comparativ cu media nationala.

Unitatile de invatamant (public si particular) in functiune in Regiunea Sud-Vest, in anul scolar 2004/2005, in numar de 1436 si persoanele cuprinse in aceste institutii, erau repartizate pe diverse niveluri de instruire, astfel :

- 71.442 prescolari in 471 gradinite pentru copii ;
- 218.148 elevi in 796 scoli primare si gimnaziale;
- 85.451 elevi înscriși in 150 licee ;
- 27.957 elevi înscriși in 5 scoli pentru invatamantul profesional si de ucenici ;
- 5.158 elevi in 8 scoli de invatamant postliceal;
- 43.819 studenti in 6 universitati.

Tab. 11.4. Numarul persoanelor inscrite in invatamantul preuniversitar

Unitatea administrativa	Total	Prescolar	Primar si gimnazial:			Liceal	
			Total	Primar (cl. I-IV)	Gimnazial (cl. V-VIII)		Învatamantul special (cl. I-VIII)
Total	4.403.880	644.911	1.996.604	962.586	1.012.601	21.417	773.843
1. Nord - Est	789.422	128.775	394.212	193.902	196.582	3.728	121.049
2. Sud - Est	530.440	81.466	259.628	125.904	131.406	2.318	97.721

3. Sud	596.270	89.839	307.798	150.895	155.409	1.494	109.737
4. OLTENIA	452.674	71.442	218.148	104.356	112.910	882	85.451
<i>Dolj</i>	<i>149.611</i>	<i>20.509</i>	<i>64.897</i>	<i>31.241</i>	<i>33.386</i>	<i>270</i>	<i>24.457</i>
<i>Gorj</i>	<i>83.821</i>	<i>13.558</i>	<i>40.346</i>	<i>19.370</i>	<i>20.830</i>	<i>146</i>	<i>17.061</i>
<i>Mehedinti</i>	<i>56.474</i>	<i>8.728</i>	<i>28.552</i>	<i>13.303</i>	<i>15.122</i>	<i>127</i>	<i>11.177</i>
<i>Olt</i>	<i>85.738</i>	<i>15.571</i>	<i>45.699</i>	<i>22.137</i>	<i>23.402</i>	<i>160</i>	<i>17.232</i>
<i>Valcea</i>	<i>77030</i>	<i>13.076</i>	<i>38.654</i>	<i>18.305</i>	<i>20.170</i>	<i>179</i>	<i>15.524</i>
5. Vest	404191	55.044	176.979	83.431	90.348	3.200	70.989
6. Nord - Vest	583.269	92.145	258.578	122841	131.568	4.169	99.756
7. Centru	512916	85.690	228.015	111.139	114.211	2.665	89.809
8. Bucuresti	534.689	40.510	153.246	70.118	80.167	2.961	99.331

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

In cadrul regiunii, judetul Dolj ocupa primul loc din punct de vedere al populatiei scolare din invatamantul de toate gradele (149.611 prescolari, elevi si studenti, avand o pondere de 33,05 % in regiune), pe ultimul loc aflandu-se judetul Mehedinti cu 56.474 prescolari, elevi si studenti, ceea ce reprezinta 12,47% din totalul regiunii.

Numarul elevilor ce revin la un cadru didactic a fost in anul scolar 2004/2005, de 13,08 in invatamantul primar si gimnazial si de 12,31 in invatamantul liceal. Aceste date au fost inferioare nivelului national de 13,29 si respectiv 12,44 elevi.

Singurul nivel de instruire la care s-au înregistrat cresteri continue ale numarului de persoane ocupate este invatamantul superior, lucru datorat si infiintarii institutiilor de invatamant superior private. In anul universitar 2003-2004 erau inscrisi 43.819 studenti, ceea ce a reprezentat 9,68% din totalul populatiei scolare aflate in sistemul educational. Cresterea numarului de studenti nu a fost insa dublata de marirea spatiilor de invatamant, ajungandu-se la supraaglomerare in unitatile de invatamant superior. De exemplu, la Universitatea din Craiova, un numar de peste 25.000 studenti invata in spatii de invatamant in suprafata utila de 61.953 mp, ceea ce face ca unei suprafete de 100 mp spatiu invatamant sa-i revina un numar de aproximativ 40,35 studenti, cu mult peste media altor centre universitare din tara. De asemenea, inexistentia unui campus universitar (de exemplul cele de la Iasi, Cluj, Timisoara si Bucuresti) face dificila desfasurarea procesului de educatie, care se desfasoara in cladiri aflate la distante mari unele de celelalte.

In pofida eforturilor depuse in ultimii ani si a faptului ca la Universitatea din Craiova exista un important fond de carte, in regiune nu exista o Biblioteca Centrala Universitara, ceea ce îngreuneaza accesul studentilor la informatie.

In regiunea Oltenia functioneaza un numar de 3 universitati de stat (2 in Craiova – Universitatea din Craiova si Universitatea de Medicina si Farmacie si una in Targu Jiu – Universitatea de Stat Constantin Brancusi) si 3 private (2 in Craiova, 1 in Rm. Valcea), cu un numar total de 43819 studenti in anul universitar 2004/2005. Universitatea din Craiova este, cu cei peste 25.000 studenti la 15 facultati si 2 colegii, cel mai puternic

centru academic din sud-vestul Romaniei. Tot aici exista aproximativ 500 candidati la titlul de doctor. Universitatea de Stat Constantin Brancusi beneficiaza de un numar de 7479 mp suprafata utila cladiri si 3309 mp spatii invatamant in care sunt pregatiti peste 5000 de studenti (aproximativ 66,18 studenti per 100 mp spatii invatamant).

Ca numar de studenti, comparativ cu celelalte regiuni, Oltenia se plaseaza pe locul 7 iar ca numar de studenti la 1000 de locuitori, pe locul 6:

Tab.11.5. Invatamantul superior

Unitatea administrativa	Numar de studenti	Numar locuitori	Numar de studenti la 1000 locuitori
NE	77.266	3.738.601	20,67
SE	47.507	2.850.318	16,67
S	39.519	3.334.042	11.85
OLTENIA	43.819	2.317.636	18,91
V	72.420	1.939.514	37.34
NV	90.919	2.738.461	33.20
C	68.746	2.539.160	27.07
BUC	210.139	2.207.596	95.19
ROMANIA	650.335	21.673.328	30.01

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

In ultimul deceniu, invatamantul liceal, profesional si de maistri a inregistrat o scadere severa in ceea ce priveste numarul de elevi inscrisi in aceste forme de invatamant; acest lucru avand un impact major asupra nivelului de pregatire al populatiei si se poate justifica prin : incapacitatea financiara a familiei de a-si tine copiii la scoala, o anumita depreciere a rolului educatiei in opinia publica, rata mare a somajului in randul tinerilor afecteaza optiunea acestora de a-si continua studiile.

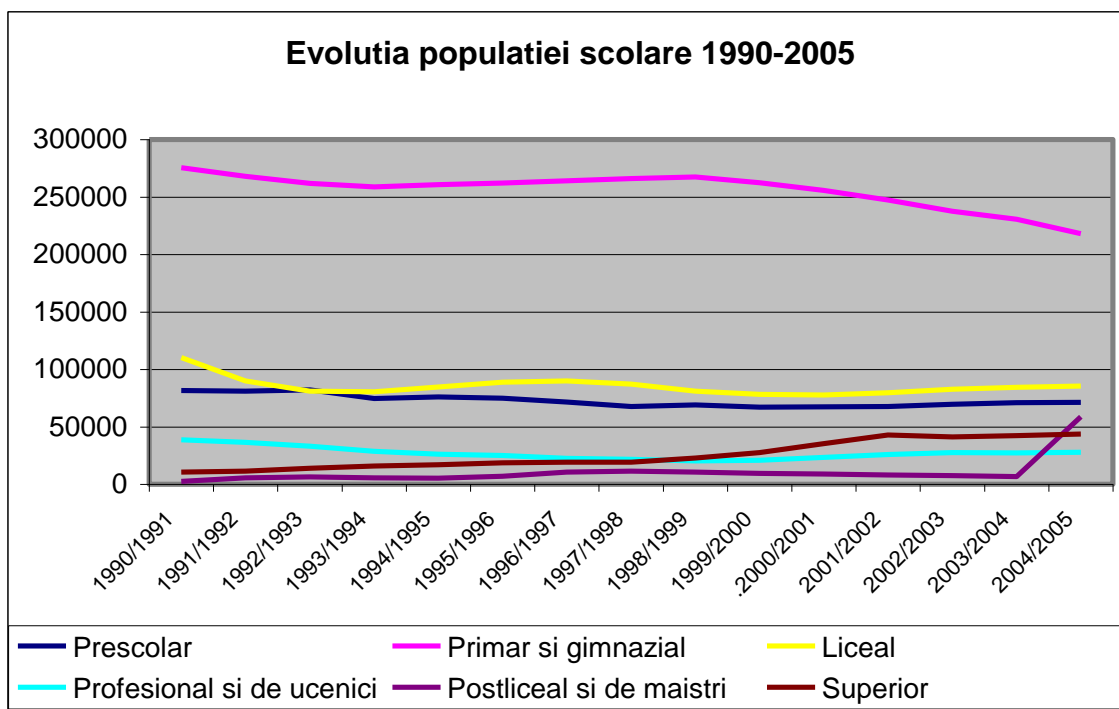
Tab. 11.6. Evolutia populatiei scolare in ultimul deceniu:

Anul	Total	Pre scolar	Primar si gimnazial:				Liceal	Profesi onal si de ucenici	Post liceal si de maistri	Superior
			Total	Primar (cl. I-IV)	Gimnazial (cl. V-VIII)	Special				
1990/1991	519128	81738	275410	127831	145362	2217	110271	38589	2595	10525
1991/1992	492457	80948	267921	124735	140986	2200	89936	36509	5606	11537
1992/1993	478392	82166	261960	125116	134622	2222	81061	33073	6310	13822
1993/1994	464201	74574	258887	128623	128037	2227	80510	28808	5458	15964
1994/1995	469503	75914	260687	138112	120139	2436	84614	26080	5350	16858
1995/1996	476193	74878	262055	142122	117660	2273	88743	24939	6896	18682
1996/1997	478181	71587	264149	143446	118471	2232	90023	22673	10504	19245
1997/1998	473088	67742	265955	140245	123476	2234	87092	21609	11461	19229
1998/1999	471370	69155	267398	133344	131648	2406	81106	20292	10619	22800
1999/2000	465972	67212	262478	125037	135008	2433	78363	20969	9423	27527

.2000/2001	468564	67392	255777	117580	135992	2205	77649	23312	9037	35397
2001/2002	471911	67788	247444	111454	134140	1850	79649	25979	8090	42961
2002/2003	465949	69518	237503	108156	127776	1571	82663	27496	7577	41192
2003/2004	461816	70907	230607	109237	120182	1188	84294	27239	6568	42201
2004/2005	452.674	71.442	218.148	104.356	112.921	882	85.451	27.957	58.857	43.819

Sursa: INS, Statistici Teritoriale, 2001; Anuarul Statistic al Romaniei 2003; Anuarul Statistic al Romaniei 2005

Fig.11.1. Evolutia populatiei scolare 1990-2005

Rata abandonului scolar a inregistrat cel mai mare nivel in invatamantul de ucenici 4,3 la invatamantul liceal rata abandonului scolar fiind de 2,3, iar la cel primar si gimnazial de 1.

Din numarul total de absolventi de invatamant liceal filiera tehnologica un procent aproximativ de 65 % continua studiile, iar cei de scoala profesionala continua studiile liceale (invatamant seral) in procent de max. 50 . Procentele au o eroare de maximum 0,5 %

Discrepantele educationale intre mediul rural si mediul urban sunt inca evidente, scoala in mediul rural confruntandu-se in mod special cu probleme grave : starea precara a cladirilor, lipsa cadrelor didactice in multe din zonele rurale, distante mari pana la scoala, dificultati in a participa la formele secundare de invatamant, plasate predominant la oras.

-Rata de inscriere in invatamantul gimnazial a absolventilor ciclului primar este de 80% in mediul rural fata de 98% in mediul urban ;

-Ponderea cadrelor didactice calificate este de 83,3% in rural fata de 92,8% in urban ;

-Calitatea performantelor elevilor din invatamantul rural este sensibil mai redusa decat a celor din urban. La sfarsitul anului scolar 2002-2003 din numarul total al elevilor inscrisi in invatamantul gimnazial, 72,8% au obtinut medii generale peste 7, ponderea fiind superioara in mediul urban (78,9), cu 14,2 puncte procentuale fata de cel rural (64,7).(date disponibile doar la nivel national, preluate din Planul National Anti-Saracie)

In invatamantul rural exista probleme grave de acces la educatie datorita conditiilor de acces (de exemplu: existenta localitatilor izolate) datorita infrastructurii educationale si dotarilor necorespunzatoare, a gradului scazut de acoperire geografica si calitatii precare a infrastructurii de transport. In plus, incadrarea insuficienta cu personal didactic calificat a unitatilor scolare din mediul rural ramane un aspect negativ in ceea ce priveste asigurarea accesului la educatie de calitate in mediul rural.

11.2. Accesul la servicii de sanatate

Indicatorii care evalueaza starea de sanatate a populatiei exprima o situatie critica, plasand Romania intre tarile europene cu cele mai scazute standarde in materie:

Tab. 11.7. Indicatori sanatate – comparatie intre regiuni

Regiune de dezvoltare	Rata natalitatii	Rata mortalitatii	Sporul natural	Nascuti-morti la 1000 nascuti	Decese la o varsta sub 1 an la 1000 nascuti-vii
Nord-Est	11,7	10,9	0,8	5,4	18,6
Sud-Est	9,8	11,3	-1,5	6,2	17,7
Sud	9,4	13,0	-3,6	6,2	17,9
OLTENIA	8,9	13,1	-4,2	4,5	18,5
<i>Doj</i>	8,8	13,9	-5,1	1,3	19,9
<i>Gorj</i>	9,4	11,4	-2,0	7,3	12,6
<i>Mehedinti</i>	9,1	13,8	-4,7	6,0	26,4
<i>Olt</i>	8,4	13,3	-4,9	4,1	19,1
<i>Valcea</i>	8,9	12,3	-3,4	6,4	15,1
Vest	9,3	12,9	-3,6	6,7	16,7
Nord-Vest	10,2	12,4	-2,2	6,8	15,8
Centru	10,5	11,3	-0,8	6,9	16,8
Bucuresti	9,0	11,0	-2,0	5,6	10,0
Romania	10,0	11,9	-1,9	6,0	16,8

Sursa : Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

Regiunea SV Oltenia ocupa asadar primul loc in ceea ce priveste rata mortalitatii si a comparativ cu celelalte regiuni si cu media nationala.

Disparitati privind starea de sanatate a populatiei din regiune sunt de remarcat la nivelul urban\rural, urmarind situatia acelorasi indicatori (date la nivel national).

Tab. 11.8. Indicatori sanatate – diferente rural/urban

Sud-Vest	Rata natalitatii	Rata mortalitatii	Sporul natural	Nascuti-morti la 1000 nascuti	Decese la o varsta sub 1 an la 1000 nascuti-vii
Rural	8,8	17,1	-8,3	4,3	21,9
Urban	8,9	8,6	0,3	4,7	14,7

Sursa : Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

Toate aceste aspecte negative isi gasesc oarecum explicatia, atat la nivel national, dar mai ales la nivelul Olteniei, in calitatea slaba a infrastructurii, lipsa personalului specializat in mediul rural, precum si nivelul scazut de salarizare a personalului sanitar, regiunea ocupand ultimul loc la nivel national in ceea ce priveste numarul spitalelor, farmaciilor, policlinicilor, precum si in lipsa medicamentelor si a aparaturii medicale adecvate. De asemenea, serviciile de ajutor de urgenta disponibile in Regiune sunt doar terestre, desi la nivel national exista un numar de 8 elicoptere sanitare de interventie, distribuite insa in toate celelalte mari centre universitare, cu exceptia Craiovei.

Patternul starii de sanatate exprima efectul combinat al unor factori distincti:

- *Saracia*, prin lipsa de resurse financiare, genereaza alimentatie deficitara, conditii mizere de locuit, lipsa de acces la conditii de igiena elementara, inclusiv la apa potabila. Incidenta bolilor produse direct de saracie – tuberculoza, anemii – a cunoscut o crestere exploziva.
- *Dezorganizarea sociala* genereaza abandonul griii fata de propria sanatate si mai ales de sanatatea copiilor, stiluri nesanoase de viata, deficit de cultura si educatie sanitara. In ultimele decenii a crescut incidenta bolilor generate de dezorganizare sociala si deficit de cultura a unei vietii sanatoase: boli transmisibile sexual, boli datorate lipsei de respectare a regulilor de igiena, alcoolism, consum de droguri, tutun, accidente insuficient prevenite.
- *Deficit de acces la serviciile medicale*
- *Deficitul serviciilor de preventie si tratament ambulatoriu*

La ora actuala, in Regiune functioneaza doar doua sanatorii TBC (100% in mediul rural), unul in judetul Dolj si altul in judetul Gorj, in conditiile in care numarul de bolnavi TBC in regiune este de 116,2 la 100.000 de locuitori (Olt – 133,5), fata de o medie nationala de 104,1 cazuri la 100.000 de locuitori (date 1999). Trebuie reamintit faptul ca factorii ce duc la aparitia acestei boli sunt conditiile precare de viata, umiditatea, lipsa unei alimentatii adecvate, lipsa de acces la conditii de igiena elementara, inclusiv

la apa potabila etc.

Serviciile de sanatate sunt furnizate printr-o retea de unitati sanitare (spitale, policlinici, dispensare, si alte institutii), apartinand in principal sectorului public. In 2004 , in Oltenia functionau un numar de 1865 de unitati sanitare aflate in proprietate majoritara de stat , repartizate astfel:

Tab. 11.9. Unitati sanitare proprietate de stat

	Spitale	Policlinici	Dispensare medicale	Centre de sanatate	Cabinete medicale individuale de familie	Cabinete stomatologice individuale	Farmacii	Ambulatorii de spital	Ambulatorii de specialitate	Cabinete medicale de specialitate individuale
Total	416	32	267	61	9049	3262	529	315	63	1177
Nord-Est	62	4	38	4	1488	648	67	49	6	186
Sud-Est	47	6	41	9	1121	435	66	34	7	107
Sud	60	5	43	9	1324	426	85	40	2	124
Sud-Vest	41	3	34	10	1190	259	57	34	10	10
<i>Dolj</i>	13	-	9	3	376	89	18	9	9	1
<i>Gorj</i>	8	-	6	4	211	48	10	7	-	-
<i>Mehedinti</i>	6	1	9	-	143	31	11	5	1	2
<i>Olt</i>	8	-	6	1	236	41	8	6	-	-
<i>Valcea</i>	8	-	4	2	224	50	10	7	-	7
Vest	45	3	37	8	957	332	57	35	11	250
Nord-Vest	56	4	36	9	932	425	71	50	11	54
Centru	50	4	28	10	1273	392	65	42	7	202
Bucuresti	55	3	10	2	764	345	61	31	9	244

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei 2005

In ceea ce priveste numarul de unitati sanitare proprietate privata, Oltenia se afla pe ultimul loc intre regiuni, cu un total de 1670 de unitati.

Tab. 11.10. Unitati sanitare proprietate privata

Unit admin	Proprietate majoritara privata								
	Spitale	Poli clinici	Cabine medicale	Cabine stomatologice	Laboratoare medicale	Laboratoare de tehnica dentara	Farmacii (inclusiv puncte farmaceutice)	Depozite farmaceutice	Centre medicale
Total	9	204	7209	5282	483	1243	4860	469	112
Nord - Est	2	8	936	649	81	97	791	42	2
Sud - Est	-	7	1018	630	85	70	643	44	5
Sud	1	24	761	490	49	148	653	20	8
Sud - Vest	-	27	619	323	79	99	470	45	8
<i>Dolj</i>	-	19	285	119	38	23	157	32	-
<i>Gorj</i>	-	-	86	37	26	24	61	6	-
<i>Mehedinti</i>	-	-	93	38	10	27	73	3	4
<i>Olt</i>	-	1	33	36	4	9	75	-	1
<i>Valcea</i>	-	7	122	93	1	16	104	4	-
Vest	1	18	888	675	66	198	445	46	1
Nord - Vest	4	12	1171	727	47	313	588	58	15
Centru	-	38	786	620	38	262	547	43	7
Bucuresti	1	70	1030	1168	38	56	723	171	69

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

Ca numar de paturi in spitale raportat la 1000 de locuitori, regiunea se plaseaza pe locul 5 in Romania, iar ca numar de medici la 1000 de locuitori, pe locul 5:

Tab. 11.11. Personal sanitar, indici privind nivelul de dotare in domeniul sanitar

Unitatea administrativa	Nr. de locuitori	Paturi în spitale	Medici		Stomatologi		Farmacisti		Personal sanitar mediu		Nr. paturi la 1000 locuitori	Nr. Medici la 1000 locuitori
			Total	Din care	Total	din care:	Total	din care:	Total	din care:		
				femei		femei		femei		femei		
ROMANIA	21673328	142573	48150	32117	9907	6337	8763	8026	121683	111680	6,57	2,22
Nord - Est	3738601	21532	6623	4708	1516	986	1445	1336	19125	17379	5,75	1,77
Sud - Est	2850318	15761	4350	2982	1052	685	987	916	14338	13243	5,52	1,52
Sud	3342042	16200	4322	2911	955	667	826	778	14578	13075	4,84	1,29
OLTENIA	2317636	13556	4510	3098	671	399	717	659	11948	10886	5,84	1,94
<i>Dolj</i>	720554	4653	2129	1445	289	177	259	238	4075	3728	6,45	2,95
<i>Gorj</i>	386097	2329	619	420	87	48	110	100	1973	1788	6,03	1,60

Mehedinti	305901	1803	472	328	78	49	103	93	1417	1266	5,89	1,54
Olt	488176	2427	649	457	81	51	116	110	2343	2142	4,97	1,32
Valcea	416908	2344	641	448	136	74	29	118	2140	1962	5,62	1,53
Vest	1939514	14300	5284	3395	1217	763	823	744	11136	10409	7,37	2,72
Nord Vest	2738461	20081	6733	4257	1271	759	1340	1170	15967	14719	7,33	2,45
Centru	2539160	18115	5456	3318	1186	669	1165	1059	14443	13219	7,13	2,14
Bucuresti	2207596	23028	10872	7448	2039	1409	1460	1364	20148	18750	10,43	4,92

Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei, 2005

Ca numar de medici stomatologi inasa, Oltenia se plaseaza pe ultimul loc.

Caldirile spitalicesti au o vechime intre 50-100 ani si chiar mai vechi, cele mai multe fara a dispune de expertize seismice. In Regiunea Sud-Vest majoritatea cladirilor (94%) nu au autorizatie de functionare, ceea ce afecteaza calitatea serviciilor oferite si siguranta pacientilor spitalizati. Echipamentele care deservesc serviciile de sanatate sunt vechi si/sau au durata de functionare depasita. Acest fapt, corelat cu infrastructura deteriorata, conduce la lipsa de eficienta generalizata a sistemului.

Lipsa acuta de echipamente la nivelul fiecarei regiuni de dezvoltare se datoreaza si faptului ca spitalele sunt in administratia consiliilor locale, care abia fac fata necesarului financiar pentru reabilitare sau reparatii ale utilitatilor.

Sistemul medical de urgenta opereaza prin intermediul spitalelor de urgenta si departamentelor de urgenta de la nivelul fiecarui judet, in cadrul spitalelor judetene, al serviciilor de ambulanta si al serviciilor de tip SMURD. Sistemul de ambulanta se concentreaza cu precadere in zonele urbane cu timp mediu de raspuns de 15 minute, in zonele rurale timpul de raspuns variind in medie intre 30 si 45 de minute.

Tab. 11.12. Sistemul de ambulanta (B&C) pe regiuni de dezvoltare

Regiune de dezvoltare	Nr. total de ambulante	Ambulante tip C	Ambulante tip B	Populatie	Nr. ambulante B si C/100 000 loc
Bucuresti	60	27	27	2.219.200	2,70
Centru	113	25	88	2.625.783	4,30
Nord-Est	48	10	38	3.802.008	1,26
Nord_Vest	74	11	63	2.834.538	2,61
Sud-Vest	43	13	30	2.430.953	1,77
Sud	77	17	60	3.478.277	2,21
Sud_Est	65	21	44	2.904.514	2,24
Vest	49	10	39	2.012.241	2,44

Total Romania	529	134	389	21.673.328	2,37
----------------------	------------	------------	------------	-------------------	-------------

Sursa: Ministerul Sanatatii, 2005 (datele sunt furnizate la nivelul anului 2004)

11.3. Copiii

În Romania exista în jur de 5 milioane de copii (0-18 ani), numarul lor fiind într-o scadere continua. Copiii au fost în mod accentuat afectati de procesul de saracire din ultimele decenii, ei se nasc proportional mai mult în familiile sarace si nasterea lor creste riscul de saracire al întregii familii. Cateva date statistice la nivel national, care se reflecta inasa si la nivel regional, ofera imaginea problemelor cu care se confrunta populatia de varsta frageda a Romaniei.

Greutatea medie la nastere în Romania este cu circa 200 de grame mai mica decat a nou-nascutilor din tarile Europei de Vest.

In ultimii ani se constata cresterea numarului de copii nascuti in afara casatoriei. In anul 2003 ponderea lor a ajuns la 28,2% fata de 26,7% in 2002.

In 2003, 9,9 % dintre copii erau nascuti de mame al caror nivel de instruire era cel primar (sau chiar fara scoala primara absolvita) si doar 9,2% de mame cu studii superioare.

Proportia copiilor cu o greutate sub 2500 grame a fost in 2003 de 9,5 %, in usoara crestere fata de anul anterior (9,0%). In 2003, 4,5 din copii s-au nascut prematur, iar trei patrimi din acestia au fost subponderali.

In anul 2003, au existat 518 nasteri (531 nasteri in 2002) la fetele sub 15 ani (66,0%dintre ele in rural) si 27,7 mii nasteri (26,2 mii nasteri in 2002) la fetele pana in 20 ani (67,8% dintre ele in rural. Dintre acestea majoritatea s-au inregistrat in afara casatoriei (toate la fetele sub 15 ani si 64,8% la fetele sub 20 ani.)

Avortul, desi in scadere, a ramas principalul mijloc de control si reducere a dimensiunii familiei; rata avorturilor (la 100 nascuti-vii) este de 106 in 2003, fata de 118 in 2002. Utilizarea metodelor moderne de contraceptie detine inca o pondere redusa in randul femeilor fertile tinere (si mai ales a celor din mediul rural).

Dupa 1989, odata cu liberalizarea avortului, numarul nou-nascutilor, in cifre absolute, a scazut de la 369.000 în 1989, la 213.749 in 2003.

In anul 2003 rata natalitatii a crescut la 9,8 nascuti-vii la 1000 locuitori, fata de 2002 cand aceasta era de 9,7.

(INS – Analize demografice. Situatia demografica a Romaniei in anul 2003).

O situatie aparte in Romania este fenomenul „copiii strazii”. Intr-un raport aparut sub egida UNICEF „Un deceniu de tranzitie” (coord. I. Mihailescu, Bucuresti 2000) se mentioneaza un numar de 663 de cazuri identificate in strada timp de o luna in 12 orase mari care includ majoritatea copiilor strazii, alti 637 fosti copii ai strazii fiind inregistrati in centrele de minori (cu finantare publica), alti 719 in centre ale ONG-urilor.

Tab. 11.13. Indicatori sociali referitori la situatia copilului 2004

	Copii 0-4 ani	Copii 5-9 ani	Copii 10-14 ani	Total	Nascuti-vii	Divorturi	Nascuti morti la 1000 nascuti (vii+morti)	Decese la o varsta sub 1 an la 1000 nascuti-vii
Romania	1062521	1108807	1328821	3.500.149	216261	35225	1314	3641
Nord-Est	221435	226988	258320	706743	43710	6531	239	812
Sud-Est	138210	144423	172625	455258	28069	4992	176	498
Sud	157416	169728	200559	527703	31532	5425	198	563
Sud-Vest	107653	120520	145377	373550	20618	2569	93	381
<i>Dolj</i>	<i>32944</i>	<i>35912</i>	<i>43200</i>	<i>112056</i>	<i>6320</i>	<i>397</i>	<i>8</i>	<i>126</i>
<i>Gorj</i>	<i>19188</i>	<i>22135</i>	<i>26617</i>	<i>67940</i>	<i>3653</i>	<i>513</i>	<i>27</i>	<i>46</i>
<i>Mehedinti</i>	<i>13999</i>	<i>15425</i>	<i>19457</i>	<i>48881</i>	<i>2801</i>	<i>512</i>	<i>17</i>	<i>74</i>
<i>Olt</i>	<i>22219</i>	<i>25728</i>	<i>30061</i>	<i>78008</i>	<i>4127</i>	<i>425</i>	<i>17</i>	<i>79</i>
<i>Valcea</i>	<i>19303</i>	<i>21320</i>	<i>26042</i>	<i>66665</i>	<i>3717</i>	<i>722</i>	<i>24</i>	<i>56</i>
Vest	87167	94370	119106	300643	17976	3974	122	301
Nord-Vest	137260	143845	175472	456577	27908	4464	190	441
Centru	127768	128846	155082	411696	26615	4042	185	446
Bucuresti	85612	80087	102280	267979	19833	3228	111	199

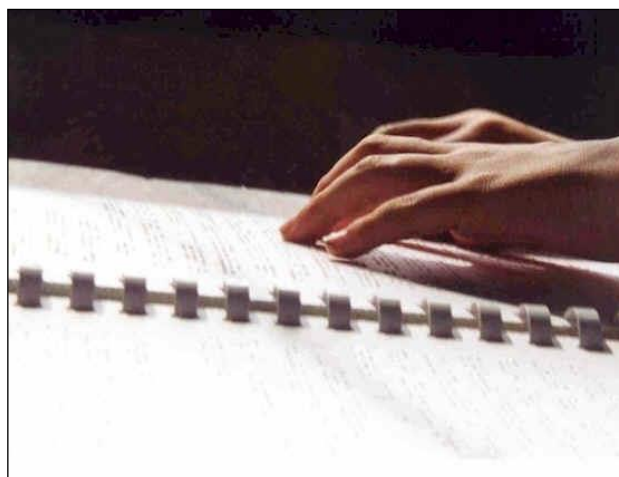
Date: 2004. Sursa: Anuarul Statistic al Romaniei 2005

11.4. Persoanele cu handicap

In Romania, principalele probleme cu care se confrunta persoanele cu handicap sunt cauzate in special de nivelul ridicat al saraciei si al subdezvoltarii, precum si de mentalitatea populatiei. La nivelul tuturor regiunilor, conform Planului National Anti-Saracie si Promovare a Incluziunii Sociale, aceste probleme sunt:

1. Probleme referitoare la protectia sociala a persoanelor cu handicap în familie:

- Serviciile comunitare sistematice limitate
- Serviciile privind plata si contractarea unor îngrijitori/ asistenti personali pentru persoanele cu handicap grav sunt deficitare.
- Lipsa capacitatii serviciilor sociale generale, nespecifice de a se adapta nevoilor speciale ale persoanelor cu handicap.
- Lipsa oportunitatilor de munca pentru persoanele cu handicap

2. Probleme referitoare la persoanelor cu handicap din institutii de tip rezidential

Problemele institutiilor de tip rezidential pentru persoane cu handicap vizeaza în

principal capacitatea acestora de a se recupera, cel puțin parțial, respectiv de a crește capacitatea celor asistați de a se integra în mediul social și familial natural, prin asigurarea unor servicii profesionale de o calitate cel puțin acceptabilă. Principalele probleme se referă la:

- finanțarea insuficientă.
- personal calificat insuficient.
- servicii deficitare în cadrul instituțiilor rezidențiale.
- acoperire teritorială insuficientă cu servicii rezidențiale

3. Alte probleme ce afectează bunăstarea persoanelor cu handicap

- Capacitate instituțională scăzută a agenților guvernamentale deconcentrate. Acest fapt duce la:
 - Limitarea și inechitatea de acces la servicii/ beneficii pentru persoane cu handicap
 - Blocarea oportunităților de inițiere, monitorizare și evaluare a unor programe sistematice
- Slabă implicare a societății civile și a comunităților locale în integrarea socială a persoanelor cu handicap.
- Instituționalizarea ca posibilitate de abuz din partea familiei.
- Instituționalizarea ca lipsă a alternativelor/ opțiunilor

Tab.11.14. Persoane cu Handicap, 31 decembrie 2004

Judetul	Grad handicap	Categ Virsta	Total neinstituționalizati			Total Instituționalizati			Total General Romania			% P.H. Judet In Total P.H. Romania	% P.H. Jud. In Total Pop. Judet	Rangul P.H. Din Jud. In Total P.H. Romania	Rangul P.H. Din Judet In Totalpopul. Judet
			Copii	Adulti	Total	Copii	Adulti	Total	Copii	Adulti	Gen				
OLT	I+II+III	C+A	1.309	7.014	8.323	0	435	435	1.309	7.449	8.758	2,06%	1,77%	23	27
Mehedinti	I+II+III	C+A	1.078	4.298	5.376	0	156	156	1.078	4.454	5.532	1,30%	1,79%	37	25
GORJ	I+II+III	C+A	958	6.365	7.323	0	331	331	958	6.696	7.654	1,80%	1,98%	26	20
VILCEA	I+II+III	C+A	1.842	9.965	11.807	0	508	508	1.842	10.473	12.315	2,89%	2,93%	11	2
DOLJ	I+II+III	C+A	1.925	10.207	12.132	0	564	564	1.925	10.771	12.696	2,98%	1,74%	10	28
OLTENIA	I+II+III	C+A	7.112	37.849	44.961	0	1.994	1.994	7.112	39.843	46.955	11,03%	2,01%		
TOTAL GENERAL	I+II+III	C+A	55.828	350.200	406.028	464	19.219	19.683	56.292	369.419	425.711	1,95%	1,95%	Romania	Judete

Sursa: INS

11.5. Rromii

Rromii sunt singura minoritate etnică din România care nu-și recunoaște apartenența etnică în totalitate. Recensământul din martie 2002 înregistrează ca 535.140 de cetățeni

romani s-au autoidentificat ca fiind romi/ tigani. Organizatiile de rromi au vehiculat estimari ale etniei de 2.500.000 si chiar 3.000.000 de persoane, dar nici una din aceste cifre nu a fost justificata printr-o metodologie de calcul cat de cat articulata.

In 1992, prin coroborarea mai multor metode, o cercetare asupra conditiilor social-economice de viata a populatiei de romi, dimensiunile acesteia au fost estimate la aproximativ 1 milion de persoane (E. Zamfir, C. Zamfir, coord., 1993, pp.59-64).

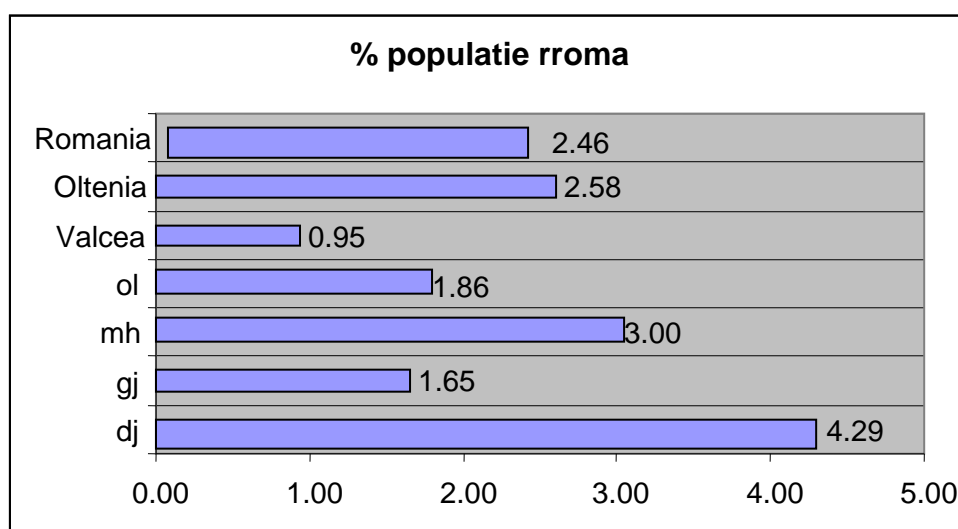
Cercetarea realizata de Institutul de Cercetare a Calitatii Vietii în 1998 estimeaza numarul rromilor din Romania la 1.515.000, adica 6,9% din populatie.

Conform datelor preliminarii ale Recensamantului Populatiei 2002, in Oltenia s-au declarat a fi de etnie rroma un numar de aproximativ 60 mii persoane:

Tab. 11.15. Populatie rroma in Oltenia, la recensamantul populatiei si al locuintelor, 18 martie 2002

Unitatea administrativa	Populatie totala	Nr. rromi	%
Dolj	734231	31544	4,29
Gorj	387308	6399	1,65
Mehedinti	306732	9230	3,00
Olt	489274	9137	1,86
Valcea	413247	3955	0,95
OLTENIA	2330792	60265	2,58
ROMANIA	21680974	535140	2,46

Fig. 11.2. Ponderea populatiei rrome in Oltenia

Sursa: Anuarele Statistice ale Romaniei

Principalele probleme cu care se confrunta minoritatea roma

- Lipsa identitatii legale, cu efectul excluderii de la orice drept social, afecteaza un numar important de romi.

- Deficitul sever de educatie, manifestat inclusiv într-un grad ridicat de analfabetism.
- Deficit masiv de calificare profesionala. Meseriile traditionale ale romilor sunt din ce în ce mai putin operative în economia moderna, segmentul populatiei adulte cu calificare este redus.
- Participarea romilor în activitatile economice legale este limitata.
- În mod special este dramatica situatia populatiei de romi din mediul rural.
- Accesul la îngrijirea medicala a scazut dramatic odata cu introducerea sistemului de asigurari sociale.
- Nivelul ridicat al abandonului copiilor, datorat saraciei excesive, a dezorganizarii familiei si, poate cel mai important, accesului limitat la mijloacele de planificare familiala care conduce la nasteri nedorite.
- Conditile de locuire sunt precare în mod deosebit.
- Criminalitatea ridicata, generata de saracia severa si de excluziunea sociala, are un efect social dezorganizator important.

Populatia roma traieste in conditii de saracie extrema. Un raport al Bancii Mondiale reflecte faptul ca in 2000 aproximativ 68,8% din populatia roma traia cu mai putin de 4,3 USD/zi. O parte semnificativa a comunitatilor de romi cumuleaza un spectru larg de dizabilitati sociale: frecventa scolara redusa sau lipsa educatiei, calificari scazute sau deloc, neparticiparea la educatia formala in trecut, numarul ridicat de copii, conditii de viata scazute, experienta sczuta pe piata fortei de munca.